



*“De scoping is in eerste instantie echt het belangrijkste.
De PPWR is zo’n uitgebreide regelgeving
dat je daaruit echt eerst moet selecteren wat voor u van toepassing is.”*

Anke Massart, Pantarein

Beste Lezer: **stuur uw vragen** betreffende deze nieuwsbrief, binnen de 10 dagen na ontvangst van deze nieuwsbrief, naar kathleen@bosta.org. Iedereen ontvangt de vragen en de antwoorden.

Beste ondernemer,

Dozen, folies en beschermverpakkingen rond kantoorartikelen lijken vaak vanzelfsprekend, maar samen maken zij een groot deel uit van het groeiende verpakkingsafval in Europa. Verpakkingen verbruiken grote hoeveelheden grondstoffen en vertegenwoordigen meer dan een derde van het stedelijk afval. Het verpakkingsafval blijft stijgen, terwijl hergebruik en hoogwaardige recyclage achterblijven.

Volgens de Europese wetgever staat die evolutie haaks op de ambitie van de Europese Greendeal om te evolueren naar een circulaire en koolstofarme economie.

Met de Verordening betreffende verpakkingen en verpakkingsafval (PPWR)¹ wil de Europese Unie deze trend keren. Zij wil dat minder verpakking in de handel wordt gebracht, onder meer door verpakkingen te vermijden waar mogelijk, en door sterker in te zetten op hergebruik en recyclage. We spraken voor deze nieuwsbrief met Anke Massart, hoofd ESG implementatie bij Pantarein. Pantarein begeleidt bedrijven bij de implementatie van de PPWR: van het bepalen van de scope, het uitvoeren van een gap-analyse tot het opstellen van een actieplan.

PPWR staat voor ‘Packaging and Packaging Waste Regulation’. De PPWR is een verordening die van toepassing is op alle **verpakkingen** die in de EU op de markt worden gebracht ongeacht

- Het materiaal (karton, papier, kunststof, metaal).
- De context (huishoudelijk, commercieel of professioneel, zoals kantoren en diensten).

Het gaat hierbij steeds om artikelen die een verpakkingsfunctie vervullen, zoals het beschermen, bundelen of verstrekken van goederen. De dozen en folies waarmee uw kantoorartikelen worden verpakt, de beschermdelen rond een bureaustoel, de kartonnen dozen voor tonercartridges: ze vallen allemaal onder de PPWR.

De PPWR en de Single Use Plastics (SUP) Richtlijn: wat is het verschil?

De PPWR staat niet op zichzelf. Voor bepaalde producten blijft ook de Single Use Plastics (SUP) Richtlijn² relevant. Het verschil zit in het toepassingsgebied:

- De PPWR geldt voor **alle verpakkingen**, ongeacht het materiaal.
- De SUP-richtlijn viseert alleen **een limitatieve lijst van kunststofproducten voor eenmalig gebruik** (drinkbekers, rietjes, roerstaafjes...). Producten die niet op die lijst staan, vallen niet onder de SUP, ook al zijn ze van plastic. De SUP richt zich in de eerste plaats op die **producten die het vaakst op Europese stranden en in zee worden aangetroffen**. Daarom bevat de richtlijn ook specifieke ontwerpvereisten voor bepaalde producten, zoals vast bevestigde dopjes aan drankflessen. Volgens de Europese Commissie waren die dopjes “among the most littered items on EU beaches” en werden ze meer dan twee keer zo vaak gevonden als de flesjes zelf.³

¹ Verordening (EU) 2025/904

² Richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu.

³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-001804-ASW_EN.html



Voor kunststofverpakkingen die onder beide regelgevingen vallen, zoals een plastic wegwerpbeker aan een koffiemachine, geldt de SUP-Richtlijn als *lex specialis*. Dat wil zeggen: waar zij specifieke of strengere maatregelen oplegt, zoals verboden of bepaalde markeringsverplichtingen, behouden die voorrang. De drinkbeker in kwestie is niet verboden, maar heeft bvb. een specifieke SUP-markering en triggert uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.⁴

Concrete voorbeelden van producten die typisch voorkomen in de kantoorartikelen- en papiersector:

Product (voorbeeld)	PPWR	SUP ⁵	Waarom
Kartonnen doos rond papier	Ja	Nee	Verpakking in PPWR , geen kunststof
Plastic folie rond kantoorartikelen	Ja	Nee	Verpakking in PPWR, geen SUP-product (plastic, maar niet opgenomen in de limitatieve lijst.)
Kartonnen wegwerpdrinkbeker met kunststof coating bij een koffiemachine	Ja	Ja	Verpakking onder PPWR, en SUP-product
Plastic roerstaafje	Nee	Ja	SUP-product, geen verpakking

Merk ook op dat de PPWR **een verordening** is. Ze geldt daardoor rechtstreeks in alle lidstaten, zonder nationale omzetting. Ondernemingen moeten zich dus meteen tot de verordening zelf verhouden.

De SUP-richtlijn is daarentegen **een richtlijn** en wordt door de lidstaten omgezet in nationale wetgeving. Dat kan leiden tot verschillen in concrete verplichtingen, termijnen en handhaving per lidstaat. Een stand van zaken van de Belgische en Vlaamse beleidsontwikkelingen tot omzetting van de SUP-Richtlijnen, kan u raadplegen in onze vorige nieuwsbrief.

⁴ Art. 5 (geen verbod want niet in Deel B); Art. 7 (verplichte markering want in Deel B); Art. 8 (UPR want in Deel E) van de SUP-Richtlijn; Richtsnoeren van de Commissie.

Wat verwacht de PPWR van ondernemingen?

De kern van de PPWR is dat ondernemingen enkel verpakkingen in de handel mogen brengen die aan de nieuwe eisen van de PPWR voldoen. De verordening legt regels vast rond ontwerp, samenstelling, etikettering en verantwoordelijkheid in de keten. Deze regels sluiten aan bij de principes van een circulaire economie.

De PPWR is een complexe en uitgebreide regelgeving. In wat volgt geven we een vereenvoudigd overzicht van een aantal belangrijke maatregelen.



Regels rond verpakkingen en verpakkingsontwerp.

De PPWR voert een reeks eisen in rond ontwerp, verboden verpakkingen, samenstelling en informatieverstrekking van verpakkingen:

- **Recyclage:** De PPWR voert strengere eisen in voor recycleerbaar ontwerp ("*design for recycling*"). De recycleerbaarheid wordt uitgedrukt in prestatieklassen A t.e.m. E; lager scorende verpakkingen mogen op termijn niet meer op de markt worden gebracht. Daarnaast moeten kunststofverpakkingen vanaf 2030 bestaan uit een minimumgehalte van gerecycled materiaal.
- **Hergebruik:** Bepaalde verpakkingen (pallets, kunststofdozen, palethoezen e.d.) moeten vanaf 2030 voor minimaal 40% herbruikbaar zijn in een hergebruikstelsel. Een verpakking geldt alleen als 'herbruikbaar' als ze bedacht en ontworpen is voor meermalig gebruik en hersteld kan worden.
- **Preventie:** Lidstaten moeten tegen 2030 de totale hoeveelheid verpakkingen met 5% verminderen tegenover 2018, tegen 2040 met -15%. Voor ondernemingen betekent dit dat verpakkingen zo moeten ontworpen zijn dat gewicht en volume tot het strikt noodzakelijke worden beperkt, en overbodige verpakkingen worden verboden. Verpakkingen worden daarbij beoordeeld aan de hand van een aantal criteria zoals de noodzaak van de verpakking voor de verpakkingsfunctie, de hoeveelheid lege ruimte, en de vraag of de gekozen afmetingen, lagen of materialen verder gaan dan wat functioneel noodzakelijk is. Concreet mag bijvoorbeeld de lege ruimte in verzend- en e-commerceverpakkingen vanaf 2030 maximaal 50% bedragen. En mogen bepaalde verpakkingsformaten vanaf 1 januari 2030 niet meer in de handel worden gebracht (bv. plastic krimpfolie rond blikjes.). Zie bijlage V van verordening voor meer concrete verpakkingsformaten die verboden worden.



- **Zorgwekkende stoffen en PFAS:** De aanwezigheid van zorgwekkende stoffen in verpakkingsmateriaal moet tot een minimum worden beperkt, met vaste grenswaarden voor o.a. zware metalen. Dit om de nadelige gevolgen voor de gezondheid van mens en milieu gedurende de hele levenscyclus van verpakkingen te vermijden. Het verbod op PFAS in voedselverpakkingen is één van de eerste verplichtingen die ingaan op 12 augustus 2026.
- **Composteerbare verpakkingen:** De PPWR geeft prioriteit aan recyclage, hergebruik en preventie.⁶ Er zijn echter een aantal uitzonderingen zoals koffiepads en stickers op fruit en groenten. Deze moeten vanaf 2028 industrieel composteerbaar zijn.
- **Geharmoniseerde etikettering en milieuclaims:** Vanaf 12 augustus 2028 moeten verpakkingen voorzien zijn van geharmoniseerde etiketten met informatie over materiaalsamenstelling. Ook informatie over het aandeel gerecycled of biogebaseerd materiaal, hergebruiks instructies en sorteerinstructies moeten via fysieke etiketten en/of QR-codes voorzien worden. De Europese Commissie werkt het geharmoniseerd etiket nog verder uit.

"Van bedrijven ontvangen we nu al heel wat vragen over etikettering. Maar pas op 12 augustus 2026 komt er meer informatie over de concrete regels. Zo komt er nog duidelijkheid over sorteerlogo's, symbolen die aangeven dat een verpakking onder de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid valt, en QR-codes op herbruikbare verpakkingen."
Anke Massart, Pantarein

Daarnaast zijn misleidende milieuclaims over verpakkingen verboden: men mag alleen een milieuclaim over een verpakking maken als die claim verder gaat dan wat volgens de PPWR wettelijk verplicht is.

⁶ <https://www.fostplus.be/nl/blog/ppwr-insights-7-europa-brengt-duidelijkheid-rond-composteerbare-verpakkingen>

Ondernemingen moeten kunnen aantonen dat hun verpakkingen conform zijn, onder meer via **een conformiteitsbeoordeling, technische documentatie en een EU- conformiteitsverklaring.**⁷



Voorbeeld: tonercartridges

Een onderneming brengt tonercartridges voor kantoorprinters in de handel, verpakt in karton met kunststof beschermdelen. De verpakking moet vanaf 12 augustus 2028 het geharmoniseerde etiket dragen dat de gebruikte materialen aanduidt. Indien op de verpakking informatie wordt vermeld over het gebruik van gerecycled of biogebaseerd materiaal, moet die informatie voldoen aan de vastgelegde methoden en correct worden onderbouwd, en mogen geen misleidende milieueclaims worden gebruikt. Wordt de verpakking als herbruikbaar gepresenteerd, dan moet aanvullende informatie over het hergebruikstelsel, inzamelpunten en omlopen beschikbaar zijn.



Voorbeeld: bureaustoel

Een bureaustoel wordt geleverd in een kartonnen doos met kunststof en schuimen beschermdelen. De onderneming moet er dan voor zorgen dat deze materialen geen zorgwekkende stoffen boven de grenswaarden bevatten, dat karton en schuimen recycleerbaar zijn volgens de geldende prestatiecriteria, dat de kunststof- en schuimonderdelen vanaf 2030 het vereiste aandeel gerecycled materiaal bevatten, en dat het gebruik van schuim en verpakkingsvolume beperkt blijft tot het strikt noodzakelijke. In technische documentatie moet deze informatie worden opgenomen.

Verplichtingen afhankelijk van uw rol in de waardeketen.

De administratieve en operationele verplichtingen in de PPWR zijn erg afhankelijk van de rol van uw onderneming in de waardeketen. Een onderneming kan meerdere rollen hebben.

- **Fabrikant:** Vervaardigt verpakkingen of verpakte producten onder eigen handelsmerk. De fabrikant heeft conformiteitsplicht: mag enkel conforme verpakkingen in de handel brengen en moet een conformiteitsbeoordeling, technische documentatie en EU-conformiteitsverklaring opstellen en bijhouden.
- **Importeur:** Brengt verpakkingen of verpakte producten uit derde landen op de EU-markt. De importeur heeft verificatieplicht en waarborgt dat de verpakking vergezeld gaat van de vereiste conformiteitsverklaring en technische documentatie, en mag niet-conforme verpakkingen niet op de markt brengen. De importeur vermeldt zijn eigen identificatiegegevens op de verpakking en bewaart de conformiteitsverklaring gedurende 5 tot 10 jaar.
- **Distributeur:** Biedt verpakkingen aan in de keten, anders dan de fabrikant of importeur. De distributeur heeft een toezichthoudende rol en moet met de nodige zorgvuldigheid optreden. Hoeft de technische documentatie niet na te gaan, maar controleert de etikettering, identificatiegegevens van fabrikant of importeur en de inschrijving van de producent in het register. Wanneer de distributeur vaststelt of redenen heeft om aan te nemen dat een verpakking, de fabrikant of importeur niet voldoet aan de toepasselijke PPWR-vereisten, mag hij die verpakking niet verder op de markt aanbieden.
- **Producent:** In de PPWR-terminologie is een 'producent' de fabrikant, importeur of distributeur die verpakkingen **voor het éérst op de markt van een specifieke lidstaat brengt**. Ook hier ligt een grote verantwoordelijkheid. De producent moet zich registreren in het producentenregister en valt onder de regels en bijdrage inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

⁷ Meer informatie hierover is terug te vinden in de verordening zelf. Bijlage VII beschrijft de conformiteitsbeoordelingsprocedure, inclusief de vereiste technische documentatie en conformiteitsverklaring. Bijlage VIII bevat daarnaast een model voor de EU-conformiteitsverklaring.

Alle marktdeelnemers zijn bovendien verplicht om bij vermoedelijke niet-conformiteit corrigerende maatregelen te nemen, samen te werken met markttoezichtautoriteiten en informatie over hun toeleverings- en afzetketen beschikbaar te stellen.

Regels rond het beheer van verpakkingen en verpakkingsafval.

De PPWR regelt ook de organisatie, handhaving en rapportering van het beheer van verpakkingen en verpakkingsafval, via bevoegde nationale autoriteiten, producentenregisters, uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, inzamel- en statiegeldsystemen, en bindende rapportage- en recyclingverplichtingen. Concreet moeten bijvoorbeeld inzamel- en statiegeldsystemen uiterlijk tegen 2029 operationeel zijn.⁸



Voorbeeld: herbruikbare champignonbakjes

Zes grote supermarktketens testen in Mechelen een systeem van herbruikbare champignonbakjes met statiegeld, als alternatief voor de klassieke wegwerpverpakking. Klanten betalen een kleine waarborg en kunnen het lege bakje in om het even welke deelnemende winkel terugbrengen, waarna het centraal wordt gereinigd en opnieuw gebruikt. De retailers zetten dit project bewust op als piloot om in de praktijk te leren wat werkt (en wat niet), hoe klanten reageren en welke logistiek daarbij komt kijken, in voorbereiding op de strengere Europese regels die verwacht worden. Zo wordt het verboden om 'Kunststof verpakkingen voor eenmalig gebruik voor onbewerkte verse groenten en onbewerkt vers fruit' (Bijlage V) in de handel brengen.⁹

Daarnaast moet elke lidstaat **een producentenregister** opzetten. Praktisch betekent dit onder andere¹⁰:

- Registratie: u mag geen verpakte producten aanbieden als u niet geregistreerd bent in de lidstaat waar u verkoopt.
- Rapportage: u rapporteert jaarlijks over de hoeveelheden verpakkingsmateriaal die u op de markt brengt.
- Financieel: u draagt bij aan het beheer van de einde-levensfase van de verpakkingen die u op de markt brengt.

In België bestaan al systemen van **uitgebreide producentenverantwoordelijkheid**: de praktische uitvoering rond producentenverantwoordelijkheid, registratie en rapportage blijft in belangrijke mate via nationale systemen verlopen: in België via Fost Plus, Valipact en de Interregionale verpakkingscommissie.¹¹

Tijdslijn: wanneer gelden welke verplichtingen?

De PPWR is van toepassing vanaf 12 augustus 2026, maar niet alle verplichtingen gaan onmiddellijk in. Bovendien zijn niet alle regels zijn al volledig vastgelegd. Veel technische details (zoals minimale verpakkingstandaarden en de berekening van de lege-ruimteratio) worden later nog verder uitgewerkt via gedelegeerde handelingen ('delegated acts').

"Een grote uitdaging van de PPWR is dat er heel wat verschillende deadlines zijn, van nu tot en met 2040. De vinger aan de pols houden: wat treedt in werking, wanneer, en is dat van toepassing voor mijn bedrijf, is al een uitdaging op zich, nog los van de operationele uitdagingen met betrekking tot het aanpassen de verpakkingen zelf.": Anke Massart, Pantarein

Een handig overzicht van de belangrijkste verplichtingen en doelstellingen vindt u op deze tijdslijn , opgemaakt door Fostplus & Valipac.

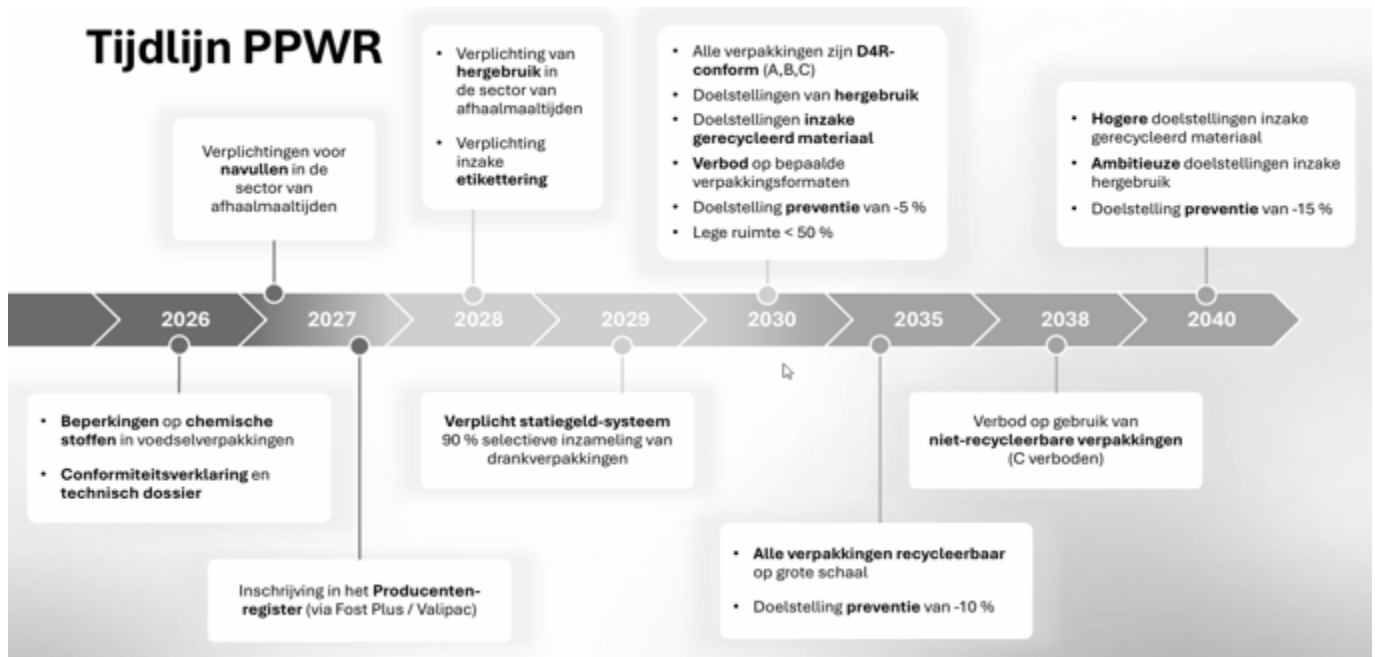
⁸ Art. 50 PPWR.

⁹ Art. 25; Bijlage V PPWR.

¹⁰ <https://valipac.academy/nl/>

¹¹ <https://www.milgro.eu/blog/ppwr-rollen>

Figuur 1: tijdlijn PPWR door Valipac en Fost Plus



“De voorbereiding is uitdagend maar biedt ook kansen: het is een kans om uw CO₂-voetafdruk te verkleinen, u te onderscheiden van concurrenten als PPWR conform en, voor grotere bedrijven, tegelijk te werken aan uw CSRD-compliance.”: Anke Massart, Pantarein.

Hieronder een overzicht van de stappen waarmee u vandaag al aan de slag kunt, gebaseerd op de aanpak die Anke Massart (Pantarein) hanteert in haar trajecten met bedrijven:

- 1. Ken uw rol in de keten.** Bepaal of u fabrikant, importeur, distributeur en/of producent bent in de zin van de PPWR. Uw verplichtingen hangen hiervan af.
- 2. Inventariseer uw verpakkingen.** Maak een overzicht van alle verpakkingen, per product en per leverancier. Ga per onderdeel van de PPWR na welke types verpakkingen voor uw onderneming relevant zijn.
- 3. Activeer leveranciers.** Ga met leveranciers in gesprek om na te gaan waar zij al staan met betrekking tot specifieke verpakkingen die uit voorgaande oefening relevant bleken.

“Die scoping is in eerste instantie echt het belangrijkste. De PPWR is zo’n uitgebreide regelgeving dat je daaruit moet selecteren wat voor u van toepassing is. De enige manier om dat te doen, is je verpakkingen in kaart brengen en ze aftoetsen aan de wetgeving. Pas daarna volgen zaken als technische documentatie, conformiteitsbeoordeling en -verklaring, en het aanpassen van verpakkingen. De eerste vraag is altijd: wie ben ik, wat doe ik, en wat is voor mij van toepassing?”: Anke Massart, Pantarein.

- Volledige wettekst: [Verordening \(EU\) 2025/40](#)
- [Guidance-documenten](#) en [FAQ](#) van de Europese Commissie (te raadplegen via EUR-Lex)
- [Beslissingsboom](#) ‘Wie is producent?’ opgesteld door Valipac. Op de websites van [Fost Plus](#) & [Valipac](#) vindt u nog meer informatie rond de PPWR.
- Ook Pantarein deelt regelmatig informatie om ondernemingen te informeren over recente ontwikkelingen in duurzaamheidswetgeving, via oa. webinars, nieuwsbrieven en de website. Zij schreven ook een Whitepaper over de PPWR die u [hier](#) kan downloaden.
- Duidelijke informatie en praktische voorbeelden van de technische documentatie, conformiteitsbeoordeling en EU-conformiteitsverklaring vindt u in deze [webinar](#) van Verpact.nl.
Vermits PPWR een een verordening is zijn deze Nederlandse maatregelen van Verpact.nl zeer waarschijnlijk ook van toepassing in België.

Disclaimer

De data en cijfers in deze nieuwsbrief zijn zo juist mogelijk op het moment van publicatie. Het is altijd mogelijk dat deze gegevens nog worden aangepast, bijvoorbeeld wanneer ze vertaald worden naar lokale wetgeving.

Copyright

Copyright Bosta VZW. Niets uit deze tekst mag geheel noch gedeeltelijk worden gebruikt, doorgestuurd of op enige wijze worden verspreid, tenzij met voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Bosta VZW.

We blijven Bosta leden informeren en inspireren

Bosta VZW informeert haar leden over nieuwe regelgeving, aankomende wetgeving en best practices. Heeft u vragen, wenst u meer info of wenst u zich als nieuw Bosta lid aan te melden: kathleen@bosta.org

De volgende en de vorige nieuwsbrieven

September 2026: Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) treft ook onze KMO/MKB

Je leest de vorige "Bosta Nieuwsbrieven Duurzaamheid" op onze website <https://www.bosta.org/responsible-office>

Deze nieuwsbrief werd opgesteld door [Helena Hameeuw](#) van het [kenniscentrum BRON](#) (Business en Recht Onderzoek) en [Jasmien Baeyens](#), jurist en lector aan de AP Hogeschool.

Bent u werknemer of ondernemer en wil u uw bedrijf begeleiden bij duurzame ontwikkeling?



Of droomt u van een carrière waarin u bedrijven kunt helpen hun duurzaamheidsdoelen te bereiken? Dan is de **microcredential Sustainable Business Management** bij **AP Hogeschool** iets voor u.

Bij de microcredential Sustainable Business Management leert u waar en wanneer het u uitkomt. Door ons digitaal lesmateriaal, kan u uw studie perfect afstemmen op uw drukke werkschema. Over een traject van anderhalf jaar krijgt u theorie, een projectsimulatie en rolt een duurzaamheidsproject uit in een bedrijf. Dit voor een totaalprijs van 775 EUR.

Meer informatie vindt u op [Sustainable Business Management | AP Hogeschool](#)
Met vragen kan u terecht bij jasmien.baeyens@ap.be